

Els agricultors, de la internacionalització de la fruita dolça a la taula de salvació ecològica

Els pagesos catalans asseguren que les grans distribuïdores els ofeguen econòmicament i lamenten la caiguda de les ajudes en els darrers anys | La fruita dolça busca nous mercats, el cereal lluita intenta remuntar el vol i l'agricultura ecològica intenta erigir-se com alternativa a la producció convencional

Un camp de cereals afectat per la sequera | Adrià Costa

El camp català pateix la volatilitat dels mercats i els embats de la meteorologia. El pagès sempre ha hagut de mirar el cel per saber si la campanya serà exitosa o no, però els professionals de la terra han d'estar amatents, cada cop més, a les grans empreses que poc a poc han anat fent-se espai fins arribar a controlar preus i capgirar un model agrari que durant dècades havia estat gestionat a través de les empreses familiars.

La negociació pels preus s'ha traslladat a una imposició per part dels grans poders i marques que governen els mercats. Els pagesos han quedat reduïts amb molt poca veu (<http://www.naciodigital.cat/sabadell/noticia/10028>). Els preus de productes exteriors és inferior al preu del producte local, i aquest també és un dels principals problemes de la pagesia.

EVOLUCIÓ DE LA RENDA AGRÀRIA (PREUS CONSTANTS)

Fruita dolça: les distribuïdores, un problema. Els nous mercats, un repte

?Les terres de Lleida han patit el veto de Rússia als productes europeus. El tancament d'aquest mercat ha obligat el sector a obrir alternatives per evitar l'estancament empresarial, afectat per una crisi de preus i per la situació de domini que exerceix la gran distribució. El sindicat Unió de Pagesos assegura que la posició de força que tenen aquestes companyies contribueix a mantenir uns preus en origen per sota els costos de producció.

D'altra banda, UP demana que s'implementi un Observatori de Preus Agraris que permetria a la pagesia valorar l'eficiència dels comercialitzadors de la seva fruita, com cooperatives, organitzacions de productors i compradors privats. En aquesta tessitura, la consellera Meritxell Serret assegura que el Govern de la Generalitat treballa en aquesta línia, alhora que recorda la importància que el sector s'uneixi per enfortir la seva veu. La circumscripció econòmica ha de permetre a les entitats econòmiques del sector agrupades dins d'Afrucat acordar quines actuacions cal emprendre per recuperar el preu en origen de la fruita dolça.

L'arròs és deficitari, i el cereal porta anys amb preus irrisoris

L'arròs és el principal cultiu a les Terres de l'Ebre i és el que més ajuts rep, indispensables ara per ara per equilibrar una balança clarament deficitària. "Se'ns està pagant el quilo d'arròs clofolla a 0,28 euros quan, segons un estudi elaborat fa uns anys, els costos de producció ja s'elevaven a 0,36 euros per quilo", assegura Rafel Verdiell a **NacióDigital**. L'expansió de la plaga del caragol poma ha disparat encara més les despeses. En aquest context, la viabilitat de les explotacions arrosseres del Delta de l'Ebre que tiren endavant 1.800 productors (fa uns anys n'eren 3.000) depèn del tot dels ajuts que reben, principalment del Programa de Desenvolupament Rural de Catalunya 2014-2020.

Unes subvencions cofinançades per diferents administracions condicionades a pràctiques més respectuoses amb el medi ambient d'allò que dicta la pròpia normativa. Però les retallades del Departament d'Agricultura, comportaran una pèrdua de 7,5 milions, uns 395 euros per hectàrea de mitjana, i 20 milions d'euros en cinc anys, segons denuncien els sindicats agraris.

Una màquina segant un camp de blat, a Manlleu. Foto: Adrià Costa

Un altre àmbit on els pagesos creuen que no se'ls paga el que toca és el dels cereals. Francesc Bancells, coordinador territorial d'Unió de Pagesos a l'àrea metropolitana, explica que porten anys "amb preus irrisoris". (<http://www.naciodigital.cat/naciogranollers/noticia/25313>) L'ordi, el cereal que marca el sector, està a 170 euros la tona: "Amb això no cobreixes ni els costos de producció", avisa Bancells. A més, recorda que el sector està molt subjecte al cost de les matèries primeres perquè es gasta molt en combustible, i també a les inversions en maquinària necessàries per tirar endavant.

La fruita seca, amb el preu sota mínims

La fruita seca ha estat un dels sectors més castigats per les retallades. En el Pla de Desenvolupament Rural, l'avellana ha aconseguit un ajut màxim del 53%, l'ametlla entre el 20 i el 30% i la garrofa cap perquè ja no es contemplava en l'anterior PDR i no està inclòs tampoc en l'actual. "El preu per quilo de garrofa se situa entre 0,15 i 0,20 euros, és un preu irrisori", explica a aquest diari (<http://www.naciodigital.cat/tarragona/noticia/20419>), Rafael Español, responsable nacional de la fruita seca d'Unió de Pagesos. Segons Español, el preu a la demarcació està sota mínims i denuncia que a la Llotja de Reus el preu el fixen quatre persones. Aquests preus estan molt per sota dels preus d'altres països.

La vinya: l'objectiu és la qualitat de la denominació d'origen

Joan Santó, responsable nacional de la vinya i el vi d'Unió de Pagesos assegura que principal lluita del territori és aconseguir una justa valorització del producte (<http://www.naciodigital.cat/baixpenedes/noticia/331>), "i això passa per treballar d'una altra manera, conreant amb la vista posada en la qualitat de la denominació d'origen Penedès, o en el cava de qualitat" L'altre conreu estès és el de l'olivera, es fa oli de gran qualitat, però la majoria de la producció és per autoconsum.

Un treballador del celler Abadal en una vinya a Salelles. Foto: Mar Martí

?L'agricultura ecològica, una sortida que ha perdut pes per les retallades

L'agricultura ecològica és una alternativa que molts productors estan començant a contemplar, en especial en zones de muntanya, on l'activitat és més fàcil ja que no hi ha tantes interferències amb la pràctica convencional tal com s'explica a

(<http://www.naciodigital.cat/bergueda/noticia/8496>) **NacióDigital**
(<http://www.naciodigital.cat/bergueda/noticia/8496>) .

No obstant això, Unió de Pagesos denuncia que les explotacions ecològiques de muntanya han perdut més del 40% dels ajuts que rebien de l'administració. El responsable de la Comissió Permanent Nacional d'Unió de Pagesos, Carles Vicente, assegura que "l'administració ha estat retallant en diferents àmbits i això ha portat a la situació actual". Per aquest motiu, el sindicat demana que es mantinguin les ajudes que es van acordar en les Polítiques de Desenvolupament Rural (PDR) que es van signar el 2014.

El debat sobre com minimitzar les pedregades, encara obert

?Les pedregades sempre han portat de corcoll els pagesos. En els darrers anys, les notícies sobre l'afectació de la pedra en conreus i plantacions s'han anat repetint i han forçat l'obertura d'un debat que encara avui no s'ha tancat. Pagesos, col·lectius i sindicats van debatre el 2013 sobre la possibilitat de tornar a utilitzar els cremadors del iodur de plata com a mètode per acabar amb les tempestes.

Fa una dècada n'hi havia una cinquantena repartits per la demarcació de Lleida, però actualment estan prohibits. Com alternativa a aquests cremadors, el Departament d'Agricultura es defensa

les xarxes antipetra ja que "s'ha demostrat que funcionen" i la seva efectivitat és del 100%. Sobre el iodur, el departament es mostra escèptic en relació al seu funcionament, un plantejament que topa amb la visió d'alguns sindicats com JARC, que en defensa el seu ús, i amb la de les plataformes ecologistes, que destaquen els efectes nocius d'aquest material pel medi ambient.

Pomes a terra malmeses per la pedra en una finca de Mollerussa. Foto: ACN